

Noregs Vassdrags- og Energidirektorat
Middelthunsgate 29
0301 Oslo

Deres ref: " 201833013"

Vår ref: olo

Dato: 30.05.2018

Innspill til NVEs forslag til endringer i regelverket om anleggsbidrag

Norsk Industri representerer kraftforedlende industri og flere av landets største enkeltbidragsytere til kostnadsdekning for transmisjonsnett og underliggende nett. Industrien står for en betydelig verdiskaping og eksport av ulike industriprodukter basert på klimavennlig og fornybar kraft. Våre bedrifters konkurransevne påvirkes av energikostnader, der utgifter til nett er en sentral komponent. Vi takker for muligheten til å avgj innspill på denne saken.

Ifølge nettselskapenes investeringsplaner, er det forventet investeringer for ca. 140 milliarder kroner i tiårsperioden 2016-2025. En høy andel av dette beløpet kommer fra forventninger om høyere etterspørsel etter nett fra nytt og eksisterende forbruk, samt ny fornybar kraftproduksjon og tilrettelegging for økt krafthandel med utlandet. I lys av denne utviklingen, og at mange faktorer som utløser behov for nettutbygging (produksjon) ikke betaler de kostnadene dette påfører nettet, og regningen lempes over på blant annet konkurranseutsatte forbrukere, er anleggsbidrag et virkemiddel for å gi en effektiv utvikling av nettet som ikke øker nettleien mer enn nødvendig. Vi synes derfor det er beklagelig at endringene NVE foreslår ikke ble implementert tidligere, for eksempel ti år siden, før nettselskapenes omfattende investeringer tok til. Anleggsbidrag bør kunne gi kunder et prissignal som reflekterer kostnadene ved å be om effekt når kapasiteten er knapp, under forutsetning av og som tillegg til at energiledd, prisområder og lokaliseringssignal på fastleddet videreføres.

NVE foreslår endringer i regelverket som i praksis gjør at anleggsbidrag kan benyttes i større grad enn i dag. Ifølge høringen har anleggsbidrag to primærhensikter; 1) synliggjøre kostnaden ved nettutbygging for den utløsende kunden, og 2) gi en riktigere fordeling av kostnader ved nettutbygging mellom kunder som utløser og kunder som ikke utløser.

Praktisk utforming av tariffer – §14 og §15

Norsk Industri støtter de foreslåtte endringer med hensyn til utforming av tariffer for ordinære uttak i transmisjons- og regionalnett, samt for innmating fra produksjon. Vi er enig i at dette vil gi bedre prissignaler, og føre til en mer effektiv prissetting for alle kunder i regionalnett og for innmating i distribusjonsnettet enn i dag.

Anleggsbidrag i masket nett

Norsk Industri er en prinsipiell tilhenger av at utbygging av kraftnettet i størst mulig grad skal finansieres av aktørene som utløser utbyggingen og hvis nytte av utbyggingen tilfaller, og støtter derfor innføring av bruk av anleggsbidrag i masket nett som en "skal"-bestemmelse. Utløsende kunde bør betale en forholdsmessig andel av utbyggingskostnader istedenfor at hele regningen spres på alle nettbrukere. Dette er særlig relevant for utbygginger utløst av produksjon, som i dag i realiteten dekkes utelukkende av forbruk. Vi forutsetter derfor at anleggsbidrag i masket nett gir en lavere tariff for industri, alt annet likt, og at anleggsbidrag ikke gir industrien høyere samlede kostnader over tid.

Kunder bør måtte ta hensyn til deres andel av nettinvesteringen når de gjør avveininger mellom hvor mye effekt de etterspør og hvor høyt anleggsbidrag de må betale.

Norsk Industri støtter krav om anleggsbidrag fra utenlandskabler ikke eid av Statnett. Vi mener dette er et relevant moment i den pågående høringen om NorthConnect.

Enkelte deler av NVEs er ikke tilstrekkelig definert eller tydeliggjort. Norsk Industri oppfordrer NVE til å arbeide målrettet og effektivt med presiseringer av flere elementer. Dette inkluderer avklaringer om hva som utgjør underinvestering eller investeringsetterlep eller ny tilknytning, avklaring om langt inn i masket nett anleggsbidraget er tenkt å strekke seg og begrunnelse for justeringsfaktor på 0,5 (se under).

Tiårsregelen

Norsk Industri støtter at tiårsregelen blir en skal-bestemmelse. Dette vil begrense kundenes mulighet til å tilpasse seg for å ikke være den aktøren som utløser og må dekke kostnadene ved en nettinvestering i anlegg som må forsterkes. Vi ønsker imidlertid en presisering av når den aktuelle tiårsperioden starter og slutter.

Kostnader

Norsk Industri støtter NVEs arbeid med å lage en tydeligere struktur på hvordan anleggsbidraget skal beregnes. Spesielt viktig er formuleringen «kan maksimalt være lik» som betyr at en kundes anleggsbidrag ikke i noen tilfeller kan overstige kostnadsgrunnlaget for nettinvesteringen. Om anleggsbidraget settes lik hele kostnadsgrunnlaget for nettinvesteringen eller kun en forholdsmessig andel, avhenger av om det er én eller flere brukere av nettanlegget. Det er også fornuftig at det presiseres at anleggsbidraget skal fastsettes uavhengig av kundens forventede energiuttak. Industriens energiuttak kan variere betraktelig fra år til år, og det er lite hensiktsmessig at denne usikre komponenten skal inngå i kostnadsgrunnlaget.

Forvaltningspraksis fastslår at kostnader til materiell og arbeidskraft som forlenger nettanleggets levetid (reinvesteringskostnader), eller kostnader til drift, vedlikehold og andre påslagskostnader generelt, ikke skal inkluderes i kostnadsgrunnlaget. Disse kostnadene blir dekket gjennom nettleien og blir tatt høyde for ved fastsettelsen av nettselskapets inntektsramme. Dette er en viktig praksis som vi støtter. Vi har derimot problemer med å se omfanget av fremskyndingskostnader i kostnadsgrunnlaget. Dette er en størrelse som er svært krevende å tallfeste og krevende å beregne, jf. diskusjonen om teknisk eller økonomisk levetid i høringsgrunnlaget. Vi har ingen konkret mening om dette punktet. Vi støtter NVEs presisering om at det ikke skal beregnes fremskyndingskostnader for transformatorer.

Det er vanskelig å forutse fremtidig kapasitetsbehov, og det vil alltid være en risiko for at nettselskapets vurderinger er feil. Eventuelle feilvurderinger kan også være vanskelig å etterprøve. Dette fører til at kundene som utløser nettinvesteringer kan ende opp med å dekke en urimelig del av kostnadsgrunnlaget gjennom anleggsbidraget. Vi støtter derfor NVEs forslag om at nettselskapet skal betale tilbake den delen av anleggsbidraget som overgikk kundens forholdsmessige andel dersom det likevel er kunder med behov for mer kapasitet i det samme nettanlegget inntil ti år etter nettanlegget er ferdigstilt. Kravet styrker nettselskapenes insentiver til å planlegge nettet fremtidsrettet, samtidig som den sikrer en rimelig risikodeling mellom nettselskap og kunde ved at det ikke er like enkelt å skyve alle kostnadene over på én eller et fåtall kunder som utløser behovet for investeringen.

Avgrensninger

Vi er enig i motivasjonen for og positive til reduksjonsfaktoren på 0,5; investeringer i regional- og transmisjonsnett gir som oftest nyttevirkninger for flere enn kunden som utløser investeringene, og i større grad enn for investeringer i distribusjonsnett. Grensen på 0,5 er imidlertid ikke nærmere begrunnet.

Vi støtter bestemmelsen om at nettselskapet kan foreta en rimelig justering av kostnadsgrunnlaget for å redusere kundens anleggsbidrag i særskilte tilfeller som ikke passer inn under hovedreglene for fastsetting av anleggsbidrag i regional- og transmisjonsnett. For enkelte utbygginger, særlig i transmisjonsnett, kan det være komplisert å vurdere hvilke anlegg som brukes av en gitt kunde. Aktuelle nettselskap bør ha muligheten til å utøve en viss form for skjønn i fastsettelse av anleggsbidrag i slike saker. Bestemmelsen kan være en «sikkerhetsventil», slik NVE skriver, for å håndtere spesielle saker i transmisjonsnett, hvor det øvrige regelverket for beregning av anleggsbidrag ikke er dekkende.

Etterbetaling

Vi mener anledningen til å etterfakturere eventuelle kostnadsoverskridelser med maksimalt 15 prosent utover estimert anleggsbidrag kan være problematisk. Eventuelle forhold som gir kostnadsøkninger, som ikke kan tilskrives bruker men nettselskapet selv, må anses som en risikofaktor for nettselskapet. Og det bør i så liten grad som mulig overføres til forbrukere. Kostnadsoverskridelser bør dermed ha konsekvenser for nettselskapets innteksregulering.

Dersom en kunde på forhånd hadde blitt forespeilet at anleggsbidraget blir 15% høyere enn det som ble forespeilet, ville muligens kunden unnlatt å ta investeringsbeslutningen som utløser behov for nytt nett. Et tak på 15% kan dermed gi samfunnsøkonomisk ulønnsomme virkninger. På den annen side kan det forsvares at nettselskap får en viss sikring slik at anleggsbidraget ikke "overbudsjetteres". Vi mener at et tak på 5% er kostnadseffektivt; kunden aksepterer en viss kostnadsrisiko som trolig ikke påvirker investeringsbeslutning, samtidig som nettselskapet sikres en viss mulighet til etterfakturering av kostnadsoverskridelser.

Dersom deler av kostnadsoverskridelser skal kunne forelegges kunden så er det avgjørende tilsvarende bestemmelse skal gjelde dersom etterberegnet anleggsbidrag er lavere enn det estimerte. En kunde som har betalt anleggsbidraget på forhånd skal da få tilsvarende beløp tilbakebetalt. Denne mekanismen gir nettselskapene insentiv til å ikke gjennomgående overestimere anleggsbidrag. Nettselskapene bør legge selvkost til grunn for beregning av kostnadsgrunnlaget, og generelle påslag på anleggskostnadene, som for eksempel påslag for lagerkostnader, risiko eller transport, må ikke tillates.

Anleggsbidrag og Statnetts tariffmodell

Statnett planlegger omfattende investeringer over den kommende femårsperioden, der samlet investeringskostnad estimeres til rundt 40 milliarder kroner. Dette gir industrien en vesentlig tarifføkning. I tillegg foreslår Statnett å innføre en ny tariffmodell som forsterker denne kostnadsøkningen.

For å unngå at industrien eksponeres for økte kostnader både gjennom å ta sin andel av direkte henførbare kostnader gjennom anleggsbidrag, og ved å betale en større andel av ikke-henførbare kostnader i nettet gjennom den ordinære tariffingen, må ordinær tariffing for industribedriftene hensynta at industrien ved innføring av anleggsbidrag i større grad vil bli ansvarlig for industribedriftens henførbare kostnader. Anleggsbidrag bør derfor, av Statnett og netteiere i regionalnettet, bli vektlagt i utformingen av tariffingen av industrien, og bør legge

til rette for økt differensiering av tariffen i transmisjons- eller regionalnett mellom industri og alminnelig forsyning. Den samlede tariffbelastningen for industrien er etter vårt syn et forhold som er relevant og nødvendig å legge vekt på ved differensiering av tariffen innenfor gjeldende tariff-regelverk.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Ole Børge Yttredal
Direktør Energi- og miljøavdelingen